

Nota van Toelichting Standaard voor Functietypering

4 november 2015

Doel en betekenis

De landelijke standaard voor functietypering (functiesoort), zoals opgenomen in een tabel (in Excel), biedt een eenduidige standaard voor de volledige benaming en de (in meldkamersystemen te gebruiken) afkorting van (erkende) brandweerfuncties en van (meestal) door de brandweer ingevulde functies op gebied van crisisbeheersing.

Belangrijk is dat de functietyperingen, functiecodes de functiebenamingen

- makkelijk herkenbaar zijn als brandweer-functies (hetgeen is gerealiseerd via de eerste letter van de functiecode, die in GMS altijd een 'B' (de initiaal van brandweer) is);
- inpasbaar zijn in het GMS dat slechts een beperkt aantal karakters toestaat;
- de functiecode zodanig van de functietypering is afgeleid dat de betreffende functie uit deze code zonder moeite is te herkennen/herleiden door brandweermedewerkers die geen diepgaande kennis hebben van de systematiek van de functietypering.

Indeling tabel

De standaard bestaat uit een overzicht in tabelvorm met de volgende kolommen:

- Functiecode v.a. GMS 4:13*: Een afkorting de functietypering in maximaal 9 karakters (bruikbaar vanaf release GMS 4.13).
- Functietypering*: Hierin staat omschreven wat voor type functie het betreft.
- Functie voorbeeld*: Voorbeelden van de functies met aanduiding van het verzorgingsgebied.
- Bronvermelding*: De bron c.q. het brondocument van de functiesoort.
- Vragen en opmerkingen*: Ten behoeve van het werkproces om tot het overzicht (de standaard) te komen.
- Functiecode GMS < 4:13*: Een afkorting van de functiesoort in maximaal 5 karakters voor GMS versies ouder dan 4:13.

De *functiebenamingen* zijn als volgt opgebouwd:

- Vooraan staat het functietype, dat voluit, verkort of afgekort is weergegeven;
- Hierachter volgt het dekkingsgebied, voluit of afgekort weergegeven.

Bijvoorbeeld: 'Officier van Dienst Betuwe' of 'Algemeen Commandant Brandweezorg Haaglanden'.

Het beperkte aantal posities dat beschikbaar is in GMS maakt het vaak noodzakelijk om de functietyperingen en gebiedsaanduidingen ingekort of afgekort weer te geven. Voor de gebiedsaanduidingen in GMS wordt de volgende systematiek gehanteerd:

- Voor een veiligheidsregio geldt een herkenbare afkorting.
- Voor een gemeente en een provincie geldt de volledige benaming voor zo ver de ruimte dat toelaat.
- Voor andere geografische gebieden, zoals een OVD-cluster, gelden de benamingen die de betreffende regio gebruikt; deze worden voluit geschreven voor zo ver de ruimte dat toelaat.

De *functiecodes* in GMS worden in principe opgebouwd uit achtereenvolgens:

- de 'B' van brandweer;
- de beginletter(s) van de woord(en) van de functietypering, aangevuld met de begin letter(s) van lettergrepen als dat beter is voor de herkenbaarheid/herleidbaarheid en/of om eenduidigheid te geven;
- in enkele gevallen kan het nodig zijn een vervolg letter van een woord te gebruiken als dat nodig is voor herkenbaar/herleidbaar en/of eenduidigheid.

Enkele voorbeelden: 'BOVDB' voor Officier van Dienst Brandweer, 'BACB' voor Algemeen Commandant Brandweer, 'BPLCC' voor Plaatsvervangend Compagniescommandant.

Bij een groep eindigt de afkorting in GMS op een 'G' en bij een team op een 'T' en, indien het team in de naamgeving met eenheid aangeduid wordt, op een 'E'.

Functies

Van elke in GMS aangetroffen functie(typering) is aan de hand van besluiten (in het kader van wetgeving), richtlijnen, leidraden, handboeken, visiedocumenten en opleidingsdocumentatie getoetst of het daadwerkelijk een brandweermanfunctie betreft. De naam van elke functietypering is in overeenstemming gebracht met (de meest recente versie van) bovengenoemde documentatie. Waar mogelijk is bij de functienaam in het Excel document een bronvermelding toegevoegd. In sommige gevallen is geen bron gevonden/bekend. Er is in de standaard een aantal functies opgenomen die niet voorkomen in landelijke documentatie, maar waarvan de praktijk laat zien dat er behoefte aan is. Het aantal in den lande door de brandweer in het GMS gebruikte functiecodes is uiteindelijk terug gebracht van 1870 naar ruim 60. Bij het opstellen van nieuwe documentatie (leidraden, wetten, handboeken, lesboeken etc.) dient men rekening te houden met de standaard voor functienamen.

Groepen en teams

De standaard bevat ook de benamingen voor groepen, teams en eenheden. Binnen GMS is het voor de brandweer mogelijk om met ploegen en functies te werken. De andere disciplines kunnen alleen gebruikmaken van functies. Het is niet mogelijk om bij het alarmeren onderscheid te maken tussen functies, groepen en teams die niet als 'brandweerploeg' behandeld (ingevoerd) kunnen worden. Daarom is ook een aantal groepen, teams en eenheden ondergebracht bij de functies. In hoeverre dit voor de brandweer de beste oplossing is, zal nog bekeken worden in het traject om ook tot harmonisatie van de ploegsoorten te komen. Voor nadere toelichting op wanneer welke termen/begrippen gebruikt kunnen/moeten worden, zie de definities hieronder. Bij het opstellen van nieuwe documentatie (leidraden, wetten, handboeken, lesboeken etc.) dient men rekening te houden met de standaard voor groepen en teams.

Definities

Hieronder staan definities van begrippen die voorkomen in het GMS en relevant/belangrijk zijn voor functietyperingen. De definities zijn afgeleid van het gebruik en de betekenis in het GMS.

Functie¹

Een functie wordt ingevuld door één of meerdere personen met een bepaalde taak in het kader van de hulpverlening, crisisbeheersing of handhaving met een bepaald vast omlijnd verzorgingsgebied. De alarmering/inzet gebeurt direct door de meldkamer (en niet, zoals bij een instantie, door die instantie op basis van een verzoek van de meldkamer aan die instantie). Voorbeelden van functiesoorten zijn: Officier van dienst Brandweer, Hoofd Officier van dienst, Commandant van dienst, Bevelvoerder van Dienst.

Functiegroep

Een functiegroep bestaat uit meerdere personen die dezelfde functie uitvoeren. Deze groepen zijn met name nodig om (bij opschaling) extra functionarissen te kunnen alarmeren uit een groep en als back-up voor als de dienstdoende functionaris niet reageert. Om het overzicht te behouden in het GMS zijn criteria gesteld om te beoordelen of voor een functie ook een groep gemaakt wordt:

- het betreft een generieke functie (dus géén hoog gespecialiseerde functie);

¹ In GMS is in het verleden voor een functie de term 'functiesoort' gebruikt alsook 'functiecode'. Dit is zeer onlangs op de meeste plaatsen in het GMS gecorrigeerd doordat 'functiesoort' is aangepast in 'functie' en 'functiecode' consequent wordt gebruikt voor een afkorting van een functie.

- uit praktijkervaring blijkt dat het regelmatig voorkomt dat via GMS extra personen uit de groep gealarmeerd dienen te worden.

Voorbeelden van functies waarvoor een functiegroep is gemaakt: Officier van Dienst Brandweer Groep, Hoofd Officier van Dienst Groep.

Functieteam

Een functieteam bestaat uit groep voor de uitoefening van een voor de bepaalde taak noodzakelijke functies. Hierbij kan een monodisciplinair team samengesteld worden uit diverse monodisciplinaire functies. (Naast monodisciplinaire teams zijn er ook multidisciplinaire teams waarbij diverse functionarissen, die de benodigde functies invullen, uit verschillende disciplines worden gealarmeerd. Voorbeelden mono teams: Team Brand onderzoek, Team Collegiale Ondersteuning, (Voorbeeld multi team: Regionaal Operationeel Team.)

Functiecode

Een functiecode bestaat uit een afkorting van de omschrijving van een functietype/soort. Tot nu toe kon deze in het GMS uit slechts 5 karakters bestaan. Vanaf februari 2016 is het (met GMS 4.13) mogelijk hiervoor 9 karakters te gebruiken.

Ploeg

Een ploeg bestaat meestal uit meerdere personen die dezelfde functie of een samenhangend geheel aan functies kunnen invullen om een bepaalde brandweertaak uit te voeren. Deze personen zijn meestal gekoppeld aan brandweermaterieel dat benodigd is om de betreffende taak te kunnen uitvoeren. Het essentiële verschil met een functie(groep/team) in GMS is dat de functionaliteit 'ploeg' (in GMS) alleen beschikbaar is voor de discipline brandweer. Een ploeg wordt (als onderdeel van een brandweer eenheid) geselecteerd op basis van een kazerne volgorde tabel (KVT) en niet op basis van een vast verzorgingsgebied.

Enkele voorbeelden van ploegen: TS bezetting, RV bezetting, HA bezetting, WO bezetting, Chauffeurs, Bevelvoerders, Duikploeg.

Wat bevat de standaard niet?

- De standaard bevat geen niet-repressieve functies (zoals coördinator oefenen en opleiden, teamleider incidentbestrijding, tactisch manager, rayon commandant en teamleider brandweer).
- De standaard bevat géén voorstellen voor 'informatiefuncties'. Met een informatiefunctie wordt bedoeld op een (versie van een) functie die enkel dient om de functionaris te informeren over een incident. Dit soort functies komen voor in het GMS van enkele regio's en komen te vervallen met het implementeren van de standaard voor functietypering.
- Het standaardiseren van de 'ploegsoorten' is niet meegenomen in de standaardisatie van functietyperingen. Dat gebeurt in een ander traject.
- Het Excel overzicht bevat geen (één op één) vertaling van in de diverse GMS-en aangetroffen, niet met de standaard corresponderende functies naar met de standaard corresponderende functies. De regio's worden uitgedaagd om samen met GMS-beheerders die vertaalslag te maken.

Onheus gebruik van functietyperingen

Tijdens het uitwerken is geconstateerd dat bepaalde functietyperingen in GMS gebruikt worden voor alarmering of aansturing van diverse zaken, zoals informatiecodes en printers. Het zijn vaak systeemfuncties waar behoefte aan is om bepaalde zaken te regelen. Er zal bekeken moeten worden hoe dit anders geregeld kan worden.